

Vereniging van
Senioren-
Ambtenaren van de gemeente
's-Gravenhage

JOURNAAL

V
S
A
G

april 2024
jaargang 47

Voorzitter

L.G.J. Draisma
070 - 358 90 51
leo.draisma@gmail.com

Secretaris

Mevrouw H.L. Loke
070 - 366 96 70
h.l.loke@hotmail.com

**Penningmeester/
ledenadministratie**

E.F.H. de Kleijn
070 - 354 46 22
penningmvsag@outlook.com

**Plaatsvervangend
penningmeester**

T. Rijkssen
06 - 23 33 68 82
ton2001@ziggo.nl

Bestuurslid

Mevrouw C. Bult
06 -31 56 16 60
cobi.b@casema.nl

E-mail bestuur

vsag@denhaag.nl

Postadres

Zuidlarenstraat 57
kamer 1.09
2545 VP Den Haag

Bankrekening

NL95 INGB
0003 9305 93

t.n.v. Penn.
ver. v.
Senioren
Ambt. Gem.
's-Gravenhage

Website

<https://www.vsag.nl>

Geraniums

Ik las eens dat je leeftijd niet zegt hoe oud je bent, maar hoeveel jaar je plezier in je leven hebt gehad. Dat klinkt erg leuk, maar op onze leeftijd weten we dat we in ons leven niet alleen maar plezier hebben gehad. Soms waren er problemen, teleurstellingen of zelfs diep verdriet.

Maar wat ik las was eigenlijk meer een goede raad: maak wat plezier in je leven. Maak het een beetje leuk, doe wat, ga er op uit, ontmoet mensen.

Er komen steeds meer senioren. Ze leven steeds langer en steeds vaker in hun eigen huis. Je zou bijna kunnen zeggen dat senioren de toekomst hebben.

In zekere zin is dat ook zo. Daarom is het erg belangrijk wat ze met die tijd doen. Dat ze, als lijf en leden nog een

beetje blijven meewerken, zich bij allerlei activiteiten aansluiten. Nieuwe dingen ontdekken. Aan interessante en gezellige evenementen meedoen.

De senioren van nu zijn ook steeds actiever. Ze willen niet achter de geraniums verpieteren. Liever zetten ze, bij wijze van spreken, de bloemetjes buiten.

Het zal u niet verbazen dat ik dan aan de VSAG denk. Ik heb eens nageteld hoeveel leden vorig jaar meededen aan de vele activiteiten die we hebben georganiseerd. Dat waren er zo'n 950. Getalsmatig betekent dit dat vorig jaar elk lid één keer iets bij de VSAG heeft gedaan.

Dan heb ik het nog niet eens over de deelnemers aan de vaste activiteiten van de afdelingen. Dat zijn er bij elkaar nog eens zo'n 100.

Dat zijn prachtige aantallen. Ze zijn zeker een stimulans om door te gaan, telkens iets te bedenken waarmee we niet alleen zoveel mogelijk leden een plezier doen maar ook nieuwe leden aantrekken. Ook zij moeten bij de VSAG iets vinden waarvoor ze belangstelling hebben en graag aan mee willen doen.

Dat vraagt, zo zult u begrijpen, ook om mensen die dat organiseren. Vandaar dat ik in het vorige Journaal en tijdens de Algemene Ledenvergadering mijn zorgen heb uitgesproken over het vertrek van een bestuurslid nu en over een jaar.

De VSAG is geen suffe bejaardenvereniging waar de tijd stil heeft gestaan en dat moet met veelzijdige activiteiten én nieuwe bestuursleden zo blijven. Kijk maar naar de afgelopen maand. Toen ging het over de

Wmo met trapliften en een verhoogd toilet, maar ook over de Victory Boogie Woogie, het beroemde schilderij van Piet Mondriaan. In het Kunstmuseum waren VSAG-ers die je bij andere activiteiten niet of nauwelijks ziet.

Binnenkort zien we de Passage met andere ogen en varen we naar Slot Loevestein. Variatie genoeg dus.

Beste VSAG-ers, van ons wordt gezegd dat we in de herfst van ons leven zijn. Ik kijk liever naar het voorjaar dat een paar dagen geleden is begonnen. En bedenk dat niets je sneller oud maakt dan voortdurend te denken dat je oud wordt. Hoe mooi is het dat je leeftijd inderdaad zegt hoeveel jaar je plezier hebt gehad. Met de VSAG natuurlijk!

Leo Draisma,
voorzitter

Herdenking van in Tweede Wereldoorlog omgekomen ambtenaren gemeente

Op zaterdag 4 mei worden op het Trekvlietplein alle ambtenaren van de gemeente Den Haag herdacht, die in de Tweede Wereldoorlog door oorlogsgeweld om het leven zijn gekomen.

De herdenking van de toenmalige medewerkers van de Gemeentelijke Plantsoenendienst, het Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf, het Gemeentelijk Gasbedrijf, de Gemeentelijke Reinigingsdienst, Gemeentewerken en de Gemeentesecretarie bij de drie plaquettes en de zuil wordt georganiseerd door de gemeente, de Haagse Milieu Services en Stedin.

Na de inloop met koffie en thee om 9.30 uur begint de herdenking om 10.00 uur. Burgemeester Van Zanen houdt een toespraak, er worden voordrachten gehouden en kransen gelegd. Nadat de taptoe is gespeeld zijn er twee minuten stilte. Na afloop is er om 11.00 uur een lichte lunch. De herdenking eindigt om 11.30 uur.

Vaartocht naar Slot Loevestein en diner aan boord

Slot Loevestein is de bestemming van de vaartocht vanaf Vianen op dinsdag 28 mei. De rijke geschiedenis van Slot Loevestein waarover tijdens een rondleiding alles wordt verteld, beslaat ruim 650 jaar. Meest markante gebeurtenis is de ontsnapping van Hugo de Groot in 1621 in een boekenkist.

Illegaal

Met de opbrengst van een illegale tol bij de Waal begon ridder Dirc Loef van Horne rond 1360 met de bouw van Loevestein. Dat raakte hij kwijt toen de Graaf van Holland de illegale tol ontdekte.

In de Tachtigjarige Oorlog legerden de Spanjaarden er hun troepen, maar slaagden watergeuzen die zich als monnik hadden verkleed, er in het Slot in te nemen.

De Spanjaarden wisten het aanvankelijk weer te bezetten, maar de geuzen heroverden het toch. Willem van Oranje liet het kasteel met vestingwallen versterken en bood het onderdak aan soldaten en gevangenen van de Republiek der Verenigde Nederlanden.

Water

Bij de inval van de Franse troepen in 1672 werd door

stukken land onder water te zetten een waterlinie opgezet, die later werd uitgebreid tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het open Linielandschap is nu het grootste Rijksmonument van Nederland en maakt deel uit van het UNESCO Werelderfgoed.

De bus vertrekt om 8.00 uur vanaf het busplatform op het Centraal Station. In Vianen gaan de

deelnemers aan boord van het dertig meter lange en bijna zes meter brede partyschip 'Domani' en worden met twee kopjes koffie of thee en appelgebak ontvangen.

Vervolgens wordt gedurende twee uur over de Waal naar Slot Loevestein gevaren, waar een gids tijdens een rondleiding allerlei wetenswaardigheden over de bijzondere geschiedenis vertelt. De

verhalen van ridders, soldaten en gevangenen komen tot leven in de presentatie '1001 bommen en granaten'.

Na de rondleiding vaart de 'Domani' om 15.00 uur terug naar Vianen en is er aan boord een diner met soep, beenham met saus, gebakken aardappeltjes, salade, appelmoes en een toetje. Om 19.30 uur is de bus weer op het Centraal Station.

Aanmelden

Deelname aan deze tocht kost € 85,00, voor een introduc e € 97,50. De Museumkaart en de VIP-kaart van de VriendenLoterij zijn niet van toepassing omdat op de prijs al een groepskorting is verrekenend. Het betreffende bedrag moet worden overgemaakt naar NL74 INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van Loevestein.

Door VSAG-lid Richard Kleinegris

Lezing over executie van twee buurtgenoten

Joop van Leeuwen en Willem Gerrese (foto) uit de Weimarstraat werden op 5 februari 1943 op het vliegveld Soesterberg gefusilleerd voor het drukken van de verzetskrant Het Parool. Richard Kleinegris, lid van de VSAG, vertelt het verhaal van deze bewoners van de Regentessebuurt op dinsdag 30 april om 13.30 uur in de ruimte van de VSAG.

Hun pleegmoeder Wilhelmina Kockx vestigde in 1938 in de Weimarstraat de kantoorboekhandel annex handelsdrukkerij Kockx en Co. Haar compagnons waren haar vrijgezelle pleegzonen Joop en Wim. Vanaf 1 september 1941 drukte Kockx de Vrijheid. Dat was om de Duitsers in verwarring te brengen de nieuwe naam van de ondergrondse verzetskrant Het Parool. Joop en Willem werden in februari 1942 in de drukkerij door de Duitsers opgepakt, evenals hun pleegmoeder, die op 11 augustus werd vrijgelaten. Op 19 december 1942 sprak een Duitse militaire rechtbank de doodstraf uit over 21 verspreiders en drukkers van Het Parool uit Amsterdam en Den Haag.

Wilhelmina Kockx was in 1948 bij de onthulling van een gedenksteen voor onder meer haar pleegzonen op het terrein van Archipel. Joop voetbalde eind jaren '20 bij deze vereniging waarvan hij in 1935 al op 29-jarige leeftijd voorzitter werd. Willem was secretaris. Mogelijk heeft zijn ontslagen voorganger een rol bij hun arrestatie gespeeld. Hij wist dat ze de Vrijheid drukten.

Tijdens Algemene Ledenvergadering geen aanmeldingen als bestuurslid

Niemand stak zijn vinger op toen bestuurslid Ton Rijkse aan het einde van de Algemene Ledenvergadering op dinsdagmiddag 19 maart in de ruimte van de VSAG in Zuid57 vroeg wie het bestuur zou willen komen versterken. Voorzitter Leo Draisma wees er nog op dat het om het voortbestaan van de VSAG gaat, maar geen van de 25 leden die de vergadering bijwoonden, toonde hiervoor belangstelling. Zij gingen akkoord met de jaarstukken over 2023 en de begroting voor 2024. Voorts werd afscheid genomen van bestuurslid Cees Kloet, die zich na zes jaar niet meer herkiesbaar had gesteld.

Nadat hij de Algemene Ledenvergadering had geopend las voorzitter Leo Draisma de namen voor van de 25 leden die vorig jaar en van de 3 leden die dit jaar zijn overleden. Ze werden staande met enige ogenblikken stilte herdacht.

Vervolgens werd het verslag van de Algemene Ledenvergadering van dinsdag 28 maart 2023 goedgekeurd.

Leo Draisma tekende daarbij aan dat door de val van het College eerdere afspraken met de gemeente niet door konden gaan. Op korte termijn zal een nieuwe afspraak worden gemaakt. Hierna werd het jaarverslag over 2023 van de secretaris zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

Bij de bespreking van het financieel verslag over 2023 zei Krijn de Graaf namens de kascommissie dat de jaarrekening een getrouw beeld van de inkomsten en uitgaven geeft. Met zijn verzoek de penningmeester decharge te verlenen ging de Algemene Ledenvergadering met applaus akkoord

Krijn de Graaf trad hierna terug als lid van de kascommissie. Anneke Bleijenberg bleef lid. Reservelid Harrie de Vogel schoof door als lid. Tot nieuw reservelid werd Ton van der Linden gekozen. Hij maakte al eerder deel uit van de kascommissie.

Subsidie

Bij de bespreking van de begroting voor 2024 wees plaatsvervangend penningmeester Ton Rijksen erop dat de gemeente de VSAG financieel niet meer ondersteunt door het verdubbelen van de contributie. Nu moet aan de hand van de begroting een subsidieverzoek worden ingediend. Dat verklaart het verschil tussen het bedrag van € 18.000 voor 2023 en € 10.000 voor 2024. Hierna werd de begroting voor 2024 goedgekeurd.

Op voorstel van het bestuur werd secretaris Leny Loke die statutair was teruggetreden, met applaus herkozen. Bij de Algemene Vergadering in maart volgend jaar legt zij haar functie neer.

Afscheid werd genomen van bestuurslid Cees Kloet. Volgens Leo Draisma was hij geen echte vergadertijger en duurde voor hem een bestuursvergadering al te lang voordat die was begonnen. "Liever stak je de handen uit de mouwen". Volgens Leo Draisma wordt het bestuur door zijn vertrek zwakker. Daarom wees hij weer op de noodzaak van vers bloed in het bestuur. "Zonder voldoende bestuursleden kan er geen VSAG zijn".

Ook met bloemen dankte hij Cees Kloet voor zijn inzet.

Activiteiten

Vervolgens gaf hij een overzicht van de komende activiteiten zoals de rondleidingen door de Passage, de lezing over de gefusilleerde drukkers van de verzetskrant Het Parool, de herdenking van de in de Tweede Wereldoorlog omgekomen ambtenaren van de gemeente, de vaartocht naar Slot Loevestein, de beklimming van de Haagse Toren, een bezoek aan de Reddingmaatschappij in Scheveningen, de buitendag, de Vlietvaart, de boottocht met een stop in Heusden en een diner aan boord, de instuif, een lunch in plaats van de High Tea en het eindejaarsfeest dat dit jaar niet in De Prael wordt gehouden.

Na de Algemene Ledenvergadering was er een samenzijn met hapjes en drankjes in het café van Zuid57.

Veel belangstelling voor toelichting in Kunstmuseum door Stef de Niet

Saxofoon verbindt muziek van Duke Ellington met de Victory Boogie Woogie van Piet Mondriaan

Op het eerste gezicht was het misschien een wat vreemde combinatie: het nummer 'Solitude' dat Duke Ellington in 1934 componeerde

en de Victory Boogie Woogie, het beroemde schilderij dat de tien jaar later overleden Piet Mondriaan in New York schilderde.

In het Kunstmuseum Den Haag sloeg Stef de Niet, oud-bestuurslid van de VSAG en vroeger bestuursadviseur van wethouder Engering van Financiën en Cultuur, op dinsdag 12 maart voor 41 deelnemers spelend op zijn saxofoon een brug tussen de muziek van Duke Ellington en de Victory Boogie Woogie. Hij had zich namelijk afgevraagd welke jazzmuziek er was in de tijd dat Mondriaan aan de Victory Boogie Woogie werkte en kwam toen uit bij het nummer 'Solitude' van Duke Ellington dat hij ten gehore bracht.

De Victory Boogie Woogie, een meesterwerk van abstracte kunst van een van de belangrijkste kunstenaars van de twintigste eeuw en medeoprichter van de kunstbeweging De Stijl, is het hoogtepunt van de Mondriaancollectie van het Kunstmuseum Den Haag, die uit 300 werken bestaat en de grootste ter wereld is. Het hangt er in permanente bruikleen, moet er ook blijven hangen en mag niet worden verkocht.

De deelnemers aan de Mondriaandag verzamelden zich om tien uur in restaurant Gember in het naast het Kunstmuseum Den Haag gelegen Fotomuseum voor koffie met een punt gebak. Het Fotomuseum is in 2002 opgericht en een onderdeel van het Kunstmuseum Den Haag.

Om elf uur werden ze in de aula van het Kunstmuseum Den Haag verwelkomd door zakelijk directeur Paul Broekhoff, die daarvoor directeur van de Bibliotheek Den Haag en directeur Cultuur bij de gemeente was.

Top 5

Het Kunstmuseum behoort volgens hem tot de top 5 musea in Nederland en heeft behalve de collectie van Mondriaan ook een mooie vaste collectie Delfts Blauw. Het beleidsmodel gaat uit van drie grote publiekstrekkingen per jaar en een aantal kleinere tentoonstellingen. Er zijn besprekingen gaande over het verduurzamen van het museumgebouw, onder andere wat betreft het klimaatbeheer.

Vervolgens ging Stef de Niet in op de aankoop in 1997 van de Victory Boogie Woogie, het laatste werk van Piet Mondriaan waaraan hij in 1942 begon en enkele malen radicaal opnieuw begon, maar door zijn overlijden twee jaar later niet werd voltooid en in zijn atelier achterbleef. Het bleek eigendom te zijn van kunsthandelaar Valentine Dudensing, die het schilderij onder de naam Victory Boogie Woogie verkocht aan Emily Tremaine, een van de belangrijkste particuliere verzamelaars van dat moment in de Verenigde Staten.

Bij de overgang van de gulden naar de euro stelde De Nederlandsche Bank 80 miljoen gulden beschikbaar voor de aankoop van de Victory Boogie Woogie. Dat bedrag zorgde voor de nodige ophef.

Als bestuursadviseur van wethouder Engering werd Stef de Niet erbij betrokken toen De Nederlandsche Bank aan de gemeente Den Haag vroeg dit bedrag voor te schieten. Aanvankelijk was de wethouder er mede door het aanzienlijke renteverlies van 1,7 miljoen gulden tegen. Later ging zij toch akkoord. Stef de Niet lardeerde zijn verhaal met anekdotes over personen die bij de aankoop betrokken waren zoals de toenmalige staatssecretaris Rick van der Ploeg die zei dat alleen hij zou bepalen waar de Victory Boogie Woogie kwam te hangen.

Abstract

Aan de hand van reproducties liet hij de ontwikkeling in het werk van Mondriaan zien. Zo heeft 'De rode wolk' uit 1907 veel indruk op hem gemaakt. Mondriaan was toen geïnspireerd door het kleurrijke werk van onder andere Jan Sluijters. Later was Mondriaan gefixeerd op rood, geel en blauw. "Niemand heeft zo abstract gewerkt als Mondriaan", aldus Stef de Niet.

Voorzitter Leo Draisma bedankte hem met een schilderijtje van een vliegende ooievaar boven de kustlijn, dat een lid van de Schilderclub van de VSAG op basis van het vroegere logo van de gemeente heeft gemaakt. Vervolgens gingen de deelnemers terug naar restaurant Gember voor een smakelijke lunch. Daarna konden ze nog in beide musea rondneuzen.

Snertmiddag valt in alle opzichten in de smaak

De soep smaakte weer uitstekend tijdens de snertmiddag, die op dinsdag 20 februari voor de derde keer werd gehouden in het clubgebouw van de sv Erasmus. Ook

de pubquiz viel in de smaak.

De 37 deelnemers werden om 12.30 uur verwelkomd door voorzitter Leo Draisma. Hij wees op de komende activiteiten en op het dreigende tekort aan bestuursleden, waarvoor hij in zijn voorwoord in het Journaal van maart aandacht had gevraagd.

Vervolgens vroeg Rob Lubbersen aandacht voor de eenmalige voorstelling 'Hoe Mooi Ze Was', op 4 mei om 21.00 uur na de dodenherdenking in theater Dakota in Zuid57 over het leven van Etty Hillesum. Deze studente schreef tijdens de Duitse bezetting het dagboek 'Het verstoorde leven', dat na de Tweede Wereldoorlog wereldberoemd werd. Zij dook niet onder om deportatie te voorkomen, maar koos ervoor haar familie en haar volk te vergezellen. Haar leven eindigde in 1943 in een gaskamer in Auschwitz. De voorstelling is op basis van het dagboek gemaakt.

Daarna deed iedereen zich te goed aan de snert met roggebrood en spek. Velen lieten zich nog een tweede kop opscheppen.

Vervolgens werden de deelnemers in groepjes van zes verdeeld voor de pubquiz onder leiding van bestuurslid Cees Kloet, bijgestaan

lieftallige assistente Jacoline, die na elke ronde de antwoorden ophaalde en naaktek. Iedere groep bedacht een eigen naam. De winnaars hadden zich met een vooruitziende blik 'de winnaars' genoemd.

Gemeente

Bij een plaatjesronde moest van 12 schilderijen de schilder worden genoemd. De kennis over de VSAG werd getest met vragen over de afdelingen en de activiteiten. De ronde over de gemeente betrof het aantal raadsleden, de wethouders en de locoburgemeester en bij de

ronde dierenweetjes werd gevraagd welk zoogdier eieren legt. Ook waren er algemene kennisvragen terwijl intussen een drankje en een snack werden genuttigd.

Een extraatje was het vinden van een

woord van 12 letters, waarvan telkens een letter en een plek werden gegeven. Het ging om het woord wintermiddag.

Oud-consulent Alicia Dammers:

“Eerst kijken wat
je zelf met hulp
nog kan doen.
Dan pas Wmo”

Mensen zeggen wel eens dat ze recht op de Wmo, de Wet maatschappelijke ondersteuning, hebben. “Maar”, zei VSAG-lid Alicia Dammers op dinsdagmiddag 27 februari in de ruimte van de

VSAG tegen 25 belangstellenden, “je hebt ook plichten. Dat wordt soms vergeten. Eerst moet worden bekeken wat iemand nog zelf kan en wie daarbij kan helpen zoals familie, vrienden of burenen.”

Met de Wmo kan de gemeente mensen helpen die door ziekte, een handicap of ouderdom hulp bij hun dagelijks leven nodig hebben. Het kan bijvoorbeeld gaan om hulp bij het huishouden, vervoer, een rolstoel of een traplift.

Bezoek

Alicia Dammers ging uit van de situatie in Den Haag. Zij heeft bij de gemeente op de afdeling Wmo gewerkt, onder meer als consulent. De toepassing van de Wmo kan per gemeente verschillen. Volgens haar faciliteert de gemeente Den Haag voor ouderen heel veel. Om een aanvraag te beoordelen is naar haar mening een bezoek aan huis beter dan telefonisch overleg. “Een aanvraag afwijzen doe je in vijf minuten. Een aanvraag toekennen duurt soms veel langer, zeker als het een grijs gebied is. Je moet dan breed kijken en vooral naar wat iemand nog wel kan. Je draait het dan om.”

Bij het beoordelen van een aanvraag wordt bekeken wat de persoonlijke situatie is, wat de betrokkene zelf heeft gedaan om de problemen op te lossen en nog kan doen en welke hulp kan worden geboden. "Dus alleen hulp voor iemand die dat écht nodig heeft", aldus Alicia Dammers.

Zij ging onder meer in op de mogelijkheden op het gebied van vervoer, zoals de wijkbus, de regiotaxi, de taxibus en de scootmobiel. Volgens Alicia Dammers staan scootmobiels bij flats soms op plaatsen waar de brandveiligheid in het gedrang is. "Ze staan overal. Het is ongelooflijk." Ook ontdekte ze dat scootmobiels onder het stof zaten. "Die werden dus niet gebruikt."

Arts

Trapliften zijn volgens haar niet aan te slepen. "Dat is logisch, want daardoor kunnen mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen." Bij een huurwoning moet de woningbouwvereniging eveneens met de traplift akkoord gaan. Vroeger werd eerst de mening van

een arts gevraagd. Bij twijfel gebeurt dat nog steeds. "Je moet echt de trap niet meer af of op kunnen."

Een andere aanpassing aan de woning is het bad verwijderen voor een inloopdouche. "Je moet dan wel zelf het douchegordijn of een glazen wand betalen." Voor iemand met een rolstoel kan het keukenblad worden verlaagd. Soms is een aanpassing kostbaar. Een voorbeeld is een lift van de huiskamer naar de slaapkamer. Alicia Dammers: "Je moet in je woning kunnen doen wat je onder normale omstandigheden zou kunnen doen."

Personalia

Nieuwe leden/vrienden:

mevr. M.M. Buijs

mevr. B.L. Out-Hol

dhr. J.L. Out

mevr. A.C. Bennink

Overleden:

dhr. C.J. van Leeuwen

dhr. J.V. de Jong

Agenda

4/4: bestuursvergadering, 10.00 uur, ruimte VSAG

13/4: fietstocht, 10.00 uur, Houthaghe, Toon Dupuisstraat

16/4: rondleiding Passage, 10.30 uur, Passage, ingang Hofweg

30/4: lezing Richard Kleinegris over verzet, 13.30 uur, ruimte VSAG

Prima fietsweer op omgekeerde Haagse Parkenroute

Ondanks de koude oostenwind was het bij de eerste fietstocht op zaterdag 9 maart prima fietsweer. De negen deelnemers vertrokken om tien uur van de Toon Dupuisstraat en reden de Haagse Parkenroute in omgekeerde volgorde. Via het parkje Het Kleine Hout, de Albert Schweitzerlaan, de restanten van het Florence Nightingale park, het Zuidwoldepad en de Meppelweg ging het in het Zuiderpark langs de Sportcampus. Vervolgens via de Marie Heinenweg, de Hengelolaan, de sportvelden voorbij de Dedemsvaartweg, de Melis Stokelaan, de Uithof en de Nieuweweg Madestein in. Op de Madepolderweg ging het links het pad langs de Oostmadeweg op en daarna door Vroondaal en de Monsterseweg naar het Landgoed Ockenburgh.

Na de koffie bij de mooi opgeknapte villa, in 1654 gebouwd in opdracht van de dichter Jacob Westerbaen, de puinduin in en via het Wijndaelerduin en het Schapenatjesduin naar Kijkduin. Door het Westduinpark werd over de Nieboerweg, de Kranenburgweg en de Laan van Poot naar de Vogelwijk gefietst en daar vandaan naar de Bosjes van Pex en het parkje Meer en Bos. De rit was 31 kilometer lang en kennelijk tot ieders genoegen.

De volgende fietstocht is op zaterdag 13 april. Om 10.00 uur wordt vertrokken bij Houthaghe, Toon Dupuisstraat 10. Bij twijfel of de fietstocht gezien de weersomstandigheden doorgaat kan Ton van der Linden worden gebeld: tussen 9.15 en 9.30 uur 070 - 325 25 91 en tussen 9.15 en 9.50 uur 06 - 387 841 71.

Uit de
archieven
van ambtelijk
Den Haag

“De aschman komt al om half
acht, het is gewoon vreeselijk!”

Aan de directeur van de Gemeentelijke Reinigingsdienst

Den Haag, 12 januari 1910

Weledele Heer,

Ik kom met een verzoekschrift en ik hoop dat u mijn verzoek zult kunnen en willen inwilligen. De kwestie is van erge prozaïsch aard nl. over de aschbak. Ik woon in de Adriaan Pauwstraat No.1. Tot dusverre leegde men mijn bak tusschen 9 en 9 1/4, wat zéér naar mijn zin was, daar ik alleen een dagmeisje heb, dat om 9 uur komt. Alles is daarnaar ingericht: bakker en melkboer komen om 9 uur.

Nu kreeg ik de tijding dat de aschman al om half 8 zou komen. Het is gewoon vreeselijk! Zoudt u het niet voor me willen schikken dat de vorige toestand terugkeert en de voerman van het Statenplein mijn bak leegt? Zo dat niet kan, zouden ze dan hun tournée niet in omgekeerde richting kunnen maken en bij mij eindigen in plaats van beginnen?

Ik vroeg mijn huiseigenaar, den heer Spoor, een goed woordje voor me te doen, maar ik dacht dat het misschien beter was U zelf even te schrijven. Hopende dat U aan mijn verzoek zult willen voldoen,

hoogachtend

E. van Riet van Ghent

Deze bewoonster van de Adriaan Pauwstraat in het chique Statenkwartier wist niet dat het allemaal veel beter zou worden nadat de Gemeentelijke Reinigingsdienst in 1912 als proef de eerste gemotoriseerde huisvuilauto in gebruik nam. Dit nieuwe wonder dat veel opzien baarde, kostte ruim 9.300 gulden.

Wenschelijk

Veel steden in het buitenland hadden al zo'n wagen. "Zoomede naar aanleiding van de daar verkregen resultaten met automobiel-reinigingsmaterieel is ook voor deze dienst een automobiel-aschwagen aangeschaft teneinde is de practijk te kunnen nagaan of en in hoeverre het wenschelijk is bij de aanstaande reorganisatie van den dienst het paardenbedrijf te vervangen door automobielen en wel om zodoende een eenvoudiger oplossing te vinden voor het vervoervraagstuk", aldus de directeur van de Reinigingsdienst in het jaarverslag over 1912.

“Hoewel de proeftijd nog te kort was om over de wenschelijkheid van al of niet definitieve invoering een bepaald oordeel uit te spreken, zoo kan toch vermeld worden dat de genomen proeven in verschillende stadswijken een alleszins gunstigen uitslag hebben opgeleverd en dat het voertuig tot dusverre geheel aan de verwachtingen beantwoordt.”
Daarmee verdwenen in de loop der jaren de 83 door een paard voortgetrokken aswagens, die voor het ophalen van het vuilnis de schuiten en de handkarren hadden vervangen.

Zweep

Voor de aswagens en de automobielen golden voorschriften. De directeur in 1919 in een kennisgeving voor de werklieden:

a. Voor het rijden met paardenwagens.

Bij het links afslaan moet tijdig de zweep ter linkerzijde van den wagen uitgestoken worden.

Bij het rechts afslaan moet tijdig de zweep ter rechterzijde van den wagen uitgestoken worden.

Bij het plotseling stoppen of vaart verminderen moet de zweep opgestoken worden.

b. Voor het rijden met automobielen.

Bij het linksaf slaan moet tijdig de linkerhand uitgestoken worden.

Bij het rechtsaf slaan moet tijdig de rechterhand uitgestoken worden.

Bij het plotseling stoppen of vaart minderen moet een der handen ter zijde van het voertuig goed op en neer bewogen worden.

c. Voor allen.

Op kruispunten van wegen is de voerman of de bestuurder verplicht den doorgang vrij te laten voor het voertuig dat hem van de rechterzijde nadert.

Op de linkerzijde van den weg mag niet gereden worden.

In 1870 nam de gemeente het schoonhouden van de stad in eigen hand omdat particuliere aannemers het lieten afweten en vuil en afval de straten en stinkende grachten beheersten. De werklieden van de Reinigingsdienst moesten as en vuilnis afvoeren, de straten en de urinoirs schoonhouden, ratten bestrijden, in de zomer de straten besproeien en in de winter sneeuw ruimen en zand strooien, beerputten schoonmaken, privaatonnen ophalen en woningen ontsmetten. Ze werden zo slecht betaald dat ze tot 1908 spullen uit het verzamelde afval mochten verkopen om hun weekloon wat aan te vullen.

Schuiten

Van 1913 tot 1929 ging het huisvuil met schuiten over de Vliet naar Nootdorp. Daar losten de vuilnismannen met kruitwagens het afval en stortten het vervolgens in een meer. De Escampolder werd met afval geëgaliseerd en in het Zuiderpark werden de heuvels met het Haagse huisvuil aangelegd. De 'asch-staal' voor de opslag van het vuilnis verhuisde in 1921 van de Westduinweg naar de Gaslaan. Door de groei van de stad kwam er echter steeds meer vuilnis, terwijl er voor de opslag steeds minder ruimte was.

Al in 1919 besloot de gemeenteraad een vuilverbrandingsinstallatie te bouwen. De Haagse bevolking reageerde echter furieus. Het regende protesten en ingezonden brieven. Zelfs de regering bemoeide zich ermee. De discussie sleepte zich jaren voort. Uiteindelijk bleef het bij een kleine vuilverbrandingsinstallatie aan de Gaslaan.

Binnen en buiten de stad zocht de gemeente naar oplossingen. Die werd in Drenthe gevonden. Op 23 februari 1932 reed de eerste afvaltrein van de laadinrichting aan de Gaslaan naar Wijster.

De laatste trein reed in 1968, toen Den Haag een nieuwe en voor die tijd zeer moderne

vuilverbranding aan de Gaslaan in gebruik nam. Eind vorige eeuw werd de installatie gesloopt. Nu gaat het Haagse vuilnis van het overslagstation in de Binkhorst per schip naar de verbrandingsovens van de AVR in Rotterdam.

Vrouwen

Dat ooit vrouwen bij de Reinigingsdienst zouden werken is iets dat de bekakte dame die op stand in de Adriaan Pauwstraat woonde en vond dat de Reinigingsdienst niet al om half acht moest komen omdat haar dagmeisje, de bakker en de melkboer pas om negen verschenen, zich nooit zou hebben kunnen voorstellen. Toch besloot in 1979 de ondernemingsraad van de Reinigingsdienst dat ook vrouwen de straat mochten vegen.

ZWEEDSE PUZZEL

tuchtigings- middel	↓	lof	↓	plaats in Duitsland	↓	gismiddel	↓	12	blootje
omhoog- brengen		Grieks eiland		hamsteren					
↙		↓	11	↓	7	8			↓
godin						sine anno			
onheils- godin	→					oktober	→		
↙	6		zoetwater- vis	→		↓	10	2	
			als						
rustig			↓	1	weer-kundig instituut				
projectiel	→				bijgenaamd	→			
↙			3		↓			lange rij auto's	
om- schrijving	9	laagte	→			aantal	↓		kunst- product
		Euro- peaan							
↙	5	↓				↓			↓
gene			13						4
sport- onderricht	→			gier	→				
↙		14							

De letters in de genummerde vakjes vormen op de volgorde van de nummers een woord.

Stuur dit woord voor
13 april naar:

VSAG
zaal 1.09
Zuidlarenstraat 57
2545 VP Den Haag

of mail het naar:

vsag@denhaag.nl

Onder de inzenders van
de goede oplossing wordt
een prijs van € 10,-- verloot.

De oplossing van de puzzel in het
Journaal van maart is STERRETJESZIEN

Na loting ging de prijs van € 10,--
naar Gerrie van Boxel-Bal uit Den Haag.

Afdelingen en contactpersonen

Tenzij anders vermeld vinden de activiteiten plaats in de ruimte van de VSAG, zaal 1.09, op de eerste etage in Zuid57 aan de Zuidlarenstraat 57.

BILJARTEN

Maandag t/m vrijdag 9.00 - 13.00 uur, 13.00 - 17.00 uur
Dhr. F.J.M. Kalse, tel. 070 - 394 03 64
frans-bep@ziggo.nl
Per maand € 8,00

BRIDGE

Woensdag 13.00 - 16.00 uur
Dhr. R. Maring, tel. 06 - 440 240 41,
vsag.bridge@outlook.com
Per maand € 5,00

FIETSEN

Van maart tot en met oktober op de 2e zaterdag van de maand
Dhr. T. van der Linden, tel. 06 - 387 841 71
vanderlindenton87@gmail.com

HANDWERKEN

Maandag 13.00 - 16.00 uur
Mevr. G.G.M. Looijen-den Boer, tel. 070 - 366 03 09
c.looyen3@kpnplanet.nl
Per maand € 5,00

KEEP FIT

Stadhuis Spui, woensdag 14.00 - 15.00 uur in groepsverband
Uitsluitend de deelnemers van deze groep kunnen op een andere dag
of tijd ook individueel fitnessen

Dhr. B. van Amstel, tel. 06 - 136 732 19

amstdijk@ziggo.nl

Per maand € 20,00

KOERSBAL

Sportcomplex Erasmus, maandag 13.30 - 15.30 uur

Dhr. H.Th. Bielefeld, tel. 070 - 345 17 62

h.t.bielefeld@hetnet.nl

Per maand € 1,50

SCHILDEREN

Maandag 9.00 - 12.00 uur

Dhr. J. Vos, tel. 070 - 355 82 81

strandvos@ziggo.nl

Per maand € 5,45

YOGA

Dinsdag 10.00 - 11.00 uur

Mevr. M. Hendriks-Zuidwijk, tel. 070 - 323 94 15

greethendriks@casema.nl

Per maand € 18,50

WATERGYM

Escamphof, Escamplaan 57, woensdag 16.15 - 17.00 uur en
17.00 - 17.45 uur, donderdag 15.00 - 15.45 uur

Mevr. Y. Heemskerk-Brunings, tel. 06 - 309 003 75

yvonne.heemskerk.brunings@gmail.com

Per maand € 21,50

Indien onbestelbaar
s.v.p. retourneren naar:
VSAG
Zuidlarenstraat 57
zaal 1.09
2545 VP Den Haag

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

